

Persoonlijkheid, geloof, kerk

Stellingen. Mee eens of oneens?

- Als iemand bewust tot geloof komt, wordt hij / zij door de Heilige Geest een ander mens.
- Als iemand bewust tot geloof komt, krijgt hij / zij een andere persoonlijkheid.
- Depressieve dominees leveren depressieve preken.
- Een blijmoedig mens heeft een optimistisch beeld van God.

Stellingen. Mee eens of mee oneens?

- Ruziemakers zijn in elke kerkelijke gemeente mensen met hetzelfde karakter. Vredestichters ook.
- Als een predikant herder en leraar en voorzitter van de kerkenraad moet zijn, vraag je het onmogelijke. Voor elke taak heb je een andere persoonlijkheidsstructuur nodig.

De invloed van de persoonlijkheid

- Niemand kan buiten zijn eigen persoonlijkheid denken, voelen, handelen, beslissen, willen, liefhebben, werken, enzovoort.
- De persoonlijkheid heeft dus ook invloed op geloven en theologiseren.
- Onze persoonlijkheid wordt gekleurd door behoeften en angsten en dus ook onze manier van geloven.

Twee voorbeelden

- Waarom geven mensen geld aan goede doelen? Ieder geeft vanuit z'n persoonlijkheid ánders.
- Waarom kiezen mensen voor een bepaalde bijbelvertaling? Ook dat heeft met persoonlijkheid te maken.

Persoonlijkheid geen noodlot

- Iemand wordt gevormd door de genen, door opvoeding én door de eigen creatieve inbreng.
- Geloof verandert niet de genen of de opvoeding maar wel hoe iemand in het leven staat.
- Geloof kan een mens evenwichtiger maken maar kán ook bijdragen aan het psychisch vastlopen van mensen. Dan versterkt het de neurosen (bijvoorbeeld het narcisme of de depressiviteit)

Geschenk of niet?

- Het geloof is een gave van God (Matth. 16:17, Rom. 12:3). Geloof komt voort uit Gods beloften, uit Christus' openbaring. Het is een werk van de Geest.
- EN tegelijk wordt de MANIER waarop wij geloven en elementen van het geloof ons aanspreken mede bepaald door onze persoonlijkheid.

Levenshuis

- Je werkt aan je levenshuis met de bouwstenen van je genen en je opvoeding. Die kun je nooit ongedaan maken.
- Hoe het huis eruit gaat zien hangt van je eigen creativiteit af, van je geloof, van de hulp van God en mensen.
- Mooie stenen maken nog geen mooi huis en lelijke niet altijd een lelijk huis.

Vier basis-typeringen van de persoonlijkheid

- **Zelfstandig** zijn (ik ben ik, ik ga mijn eigen gang, ik beslis zelf, jij past je maar aan, afstandelijk)
- **Lief** zijn (wat wil jij? Relatiegericht, onzeker, gevoelig)
- **Gehoorzaam** zijn (plicht is plicht; ik doe het altijd zo, liever eigenwijs dan slap; geen veranderingen; regels)
- **Vrij** zijn (ontspannen, niets moeten, kicken, ik wil vooruit in het leven, veranderen, creatief)

Wat heeft uw voorkeur? Wat de voorkeur van God – denkt u?

Mix

- Ieder is een mix, maar wel in een herkenbare volgorde.
- Als er één persoonlijkheidstrek ontbreekt of juist té dominant is, heb je een probleem.
- Ouders en kinderen hebben dikwijls een andere mix. Dat is soms ook een probleem.
- De mix verandert een beetje met de levensfasen.

Ieder is anders

- Afhankelijk van je eigen mix kies je je beroep of verander je van beroep; doe je je werk op een bepaalde manier; houd je op een bepaalde manier van je vrouw en leg je accenten in de opvoeding.
- Afhankelijk van de mix voel je je thuis in je kerk, voer je strijd in je kerk of verlaat je je kerk of geef je juist leiding in je kerk.

Er zijn vier soorten gelovigen

1. De denkers, de verstandsgelovigen, die verstandelijk de leer der kerk kunnen verdedigen of zich juist op grond van hun verstand ervan afkeren en zich overgeven aan het moderne denken.
2. De vrome, relatiegerichte mensen, de gevoelsgelovigen, de bidders, de tobbers ook. De Bijbel is een brief aan henzelf. God kennen ze op een bevindelijke wijze en ze verloochenen zichzelf voor de mensen.

en

3. De waakhonden, de traditie-gelovigen, de wetskenners, de vasthouders aan de oude waarheid, de scherp-slijpers, die angstig zijn voor elke vernieuwing.

4. De vernieuwers, de vooruitstrevende gelovigen, de koplopers, de geestelijke avonturiers, de dapperen die onderdrukking het hoofd bieden en bereid zijn te vechten of te demonstreren voor hun overtuiging.

Persoonlijkheid en kerk

- De vier persoonlijkheden vind je in elke kerk.
- Er vindt ook een 'natuurlijke' selectie plaats. Daardoor kunnen kerken /groepen een 'kleur' krijgen.
- In de gereformeerde gezindte domineren de lieve en plichtsgetrouwe mensen (waarbij de lieve zich aanpassen en de plichtsgetrouwe dus de leiding hebben!)

en

- In evangelische gemeentes domineren de mensen die juist veel anders willen aanpakken.
  - Dat kan nog verder uiteenvallen tot groepjes die alles zelf uitzoeken
- vrijheid en zelfstandigheid passen helemaal bij onze tijd.

Wat moeten we ermee?

- Eerst werken aan evenwicht bij onszelf (en dan pas bij anderen...)!
- Beseffen dat kracht en zwakte dicht bij elkaar liggen.
- Vertrouwen dat God onze persoonlijkheid niet uitschakelt maar juist inschakelt!
- God danken dat niet iedereen hetzelfde is en daarom samenwerken, juist met mensen die anders zijn. We hebben elkaar nodig.

Echte zelfstandigheid is...

- a) mensen, dingen en zichzelf kritisch kunnen beoordelen;
- b) keuzes maken en verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf;
- c) bereid zijn tegenover de ander verantwoording af te leggen;
- d) enkeling durven zijn in de navolging van Christus.

Echte liefde is...

- a) zich openstellen voor de ander, zonder façades;
- b) verbinding aangaan, zichzelf kunnen verloochenen;
- c) zichzelf aan God en de naaste toevertrouwen, overgeven, zonder zich uit te leveren;
- d) zich openstellen voor de kritiek en de lof van de ander.

Echte gehoorzaamheid is...

- a) de ander 'horen', naar hem luisteren;
- b) de grenzen van de levensruimte van de ander niet overschrijden uit machtsbegeerte of egoïsme;
- c) Gods geboden in acht nemen, niet om de geboden op zich, maar om in vrijheid en liefde te leven;
- d) volharden in het geloof en de christelijke levenswandel, zonder perfectionistisch-verdienstelijk te willen zijn.

Echte vrijheid is...

- a) zichzelf en de ander ruimte geven om zich te ontplooien;
- b) vrij zijn tót en niet vrij zijn ván leven met de ander;
- c) vandaag kunnen genieten;
- d) biddend en werkend vóórtgaan en open staan voor nieuwe dingen.

Vragen

- 1 Bent u meer op zelfstandigheid, relaties, gehoorzaamheid of vrijheid gericht?
- 2 Hoe zit dat in uw (ouderlijk) gezin? Hoe in de gemeente? Wie komen er meer voor?
- 3 Is geloven voor u mooier of 'ongeloofwaardiger' als het met de persoonlijkheid verbonden is?
- 4 Waarom is het moeilijk om anders-gelovigen te accepteren?